

De Journalist

Magazine van de VVJ

België-Belgique

P.B.

8900 IEPER 1

3/8136

Afgiftekantoor Ieper

PERSFOTOGRAFEN VERDIENEN HET BELEG OP
HUN BOTERHAM NIET...

ZEG "CHEESE"...

...of Nee, Sorry...
"DRY BreAD" !!

Dossier: Persfotograaf, een beroep in nood?

Evaluatie van één jaar Zelfstandigen VVJ

82% van VUM-personeel wil staken

Kim

Actueel

Welkom in de Gazastrook	4
Secretariaat gesloten eind juli	5
Hernieuwing persdocumenten 1997-2001	

Nieuws uit de verenigingen

Evaluatie één jaar Zelfstandigen VVJ	5
--------------------------------------	---

Dossier

Vergoeding persfotografie in neerwaartse spiraal	6
Een prijs per dag, per opdracht?	7
SOFAM: hulp en reprografierechten voor de prijs van een aandeel	
Van een BVBA'tje tot een agentschap...	8
Persfotografie is niet (meer) leefbaar in Vlaanderen...	
Albert Seghers: Persfotografie is een passie	9
Geen héél dure foto's...	
Peter Maenhoudt: Onze Vlaamse vereniging is te weinig bekend	

Forum

'Public journalism' en 'alternatieve pers'	10
--	----

Actueel

Sic transit gloria mundi	11
82% van VUM-personeel wil staken	12
'MediAcademie' vernieuwt formule	
Dertien kandidaten voor beurs Prins Filipfonds	

Mens achter het nieuws

Correspondent Van Gompel meldt rupsenplaag in Weelde...	13
---	----

Actueel

Instituut , VIZO en VVJ gaan samen voor opleiding journalisten	14
--	----

Onder embargo

15

Cartoon van Kim Duchateau.

VAKANTIE

Tijdens de maanden
juli en augustus verschijnt
De Journalist niet.
Wij zijn er terug op 11 september.

Magazine van de Vlaamse
Vereniging van
beroepsJournalisten

2de jaargang
19 juni 2001, nummer 35
Verschijnt veertiendaags

Redactieraad

Laurent Coppens
Pol Deltour
Farid El Mabrouk
Wout Pittoors
Luc Standaert
Luc Vanheerentals

Redactie en coördinatie

Ann Deceunynck
Internationaal Perscentrum Vlaanderen
Grote Markt 40
2000 Antwerpen
Tel. 03/290 63 73
Fax 03/232 21 30
de.journalist@pandora.be
ann.deceunynck@euronet.be

Abonnementen en advertenties

Lisbeth Moons
Vlaamse Vereniging van
BeroepsJournalisten
Steenkoolkaai 9 b
1000 Brussel
Tel. 02/229.14.70
Fax 02/223.02.72
vvj@belgian-journalist.be

Abonnementsprijs:

3.200,- Bep per jaar
1.500,- Bep per jaar voor leden van de
Association des Journalistes Profes-
sionelles (A.J.P.), Vereniging van de
Journalisten van de Periodieke pers
(V.J.P.P.) en studenten.

Vormgeving

Prepress Publiwest

Drukkerij

Publiwest N.V.
Drukkerij Sansen
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21
Fax 057/33 40 18

Lid van de Unie van Uitgevers van de
Periodieke Pers

VLAAMSE
VERENIGING VAN
BEROEPSJOURNALISTEN

Slechte tijden

We hoeven het waarschijnlijk geen enkele journalist meer te vertellen. 2001 is een zeer slecht jaar aan het worden voor de printmedia. De prijs van het krantenpapier is in één ruk met een kwart gestegen, als er al papier te vinden is, want er heerst schaarste op de markt (naar verluidt omdat de nog jonge persvrijheid in Oost-Europa zoveel succes heeft ...). En bovendien is de advertentiemarkt in recessie. Grote adverteerders als banken en de autoproducenten besparen op alle niet-essentiële kosten, en reclame is zelden of nooit essentieel. Zodat de reclame-inkomsten momenteel tientallen procenten onder het niveau van vorig jaar blijven. (Daar kunnen we zelfs bij De Journalist over meepraten). Journalisten die al enkele jaren meedraaien, weten dat uitgevers altijd klagen dat het lopende jaar slecht wordt, maar voor één keer lijken ze gelijk te hebben. In die mate dat zelfs in het rijke Vlaanderen sommigen zich beginnen af te vragen of alle grote mediahuizen het jaar 2001 wel gaan overleven.

Dat is zonder meer slecht nieuws voor iedereen, maar zeker voor de zwakste partners in de mediawereld: de zelfstandigen. Want een krant die bezuinigt door bijvoorbeeld minder pagina's te drukken, doet dat niet alleen om papier te sparen, maar ook om minder te moeten uitgeven aan 'content', m.a.w. minder teksten en minder foto's. En wie moeten dan het eerst inleveren? Juist, de zelfstandigen. Daar zit zelfs een sociale logica achter. We zouden terecht allemaal stijgen als een mediabedrijf bij de eerste conjunctuurzwakte al meteen zou beginnen sabelen onder de vaste medewerkers. Maar daar kopen de zelfstandigen geen brood voor (een beeldspraak die in dit geval vrijwel letterlijk genomen mag worden). Op dit ogenblik staan vooral de free lance-fotografen onder druk. Praktisch alle mediahuizen zijn bezig te tarieven te herzien, aan te passen, te herschikken, op een nieuwe leest te schoeien, desnoods gewoon om te rekenen in euro. Het ene bedrijf wil een vast bedrag per dag vervangen door een variabele betaling per opdracht of foto, het andere wil net het tegenovergestelde doen. Er is maar een constante: het resultaat moet een besparing zijn.

Met alle begrip voor de nood aan bezuinigen past hier toch wel een waarschuwing. Uit ons dossier blijkt dat ervaren persfotografen nu al in competitie moeten gaan met hobbyfotografen, die niet moeten leven van hun foto's en voor wie de persfotografie in het beste geval een leuke bijverdienste is. Als dit amateurisme tot (financiële) norm wordt verheven, dan zagen de mediabedrijven toch wel een van de takken af waarop ze zitten. Want foto's zijn nog altijd bepalend voor het uitzicht van kranten, en die kranten zouden er dan op de duur ook wel eens amateuristisch kunnen gaan uitzien.

Luc Standaert

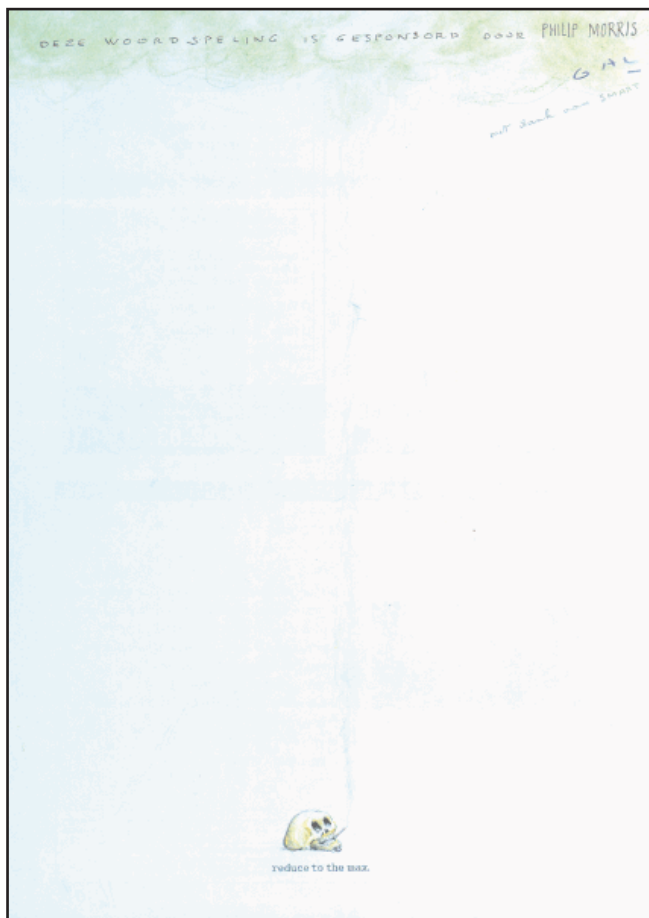
Foto: Johan Van Cutssem

‘Welkom in de Gazastrook’

Kamagurka heeft op 9 juni in Knokke-Heist voor zijn cartoon ‘Welkom in de Gazastrook’ de hoofdprijs gewonnen in de wedstrijd Press Cartoon Belgium 2001. De prijs is goed voor 250.000 Bef. Marec en Gal kregen allebei een eervolle vermelding, telkens goed voor 30.000 Bef. De prijzen werden uitgereikt tijdens de opening van het 40ste Internationaal Cartoonfestival 2001.

De tentoonstelling van de ‘Press Cartoon Belgium’, een selectie van de beste cartoons die in kranten, tijdschriften en weekbladen verschenen tussen 1 april 2000 en 31 maart 2001, is te bezichtigen in het cultureel Centrum Scharpoord te Knokke-Heist. Ze loopt nog tot 22 juli, en is dagelijks geopend van 10 tot 20 uur.

(AD)

Even uw aandacht

Secretariaat gesloten eind juli

Wegens interne verhuis en opruimingswerken zal het secretariaat van 23 tot en met 27 juli 2001 gesloten zijn voor bezoekers. Voor zeer dringende zaken kunt u ons steeds per fax (nr. 02/223.02.72) of per e-mail (avbb@belgian-journalist.be) bereiken. Op deze ene week na staat het secretariaat gedurende de vakantie volledig te uwer beschikking.

Via deze weg wensen wij eenieder een aangenaam vakantie.

Hernieuwing persdocumenten 1997-2001

Er ontbreken nog steeds een ruim aantal aanvragen voor de hernieuwing van de persdocumenten. Indien u begin 2002 in het bezit wenst te zijn van uw nieuwe perskaarten, wacht dan niet te lang meer om uw aanvraag in te dienen.

Indien nodig, kunt u een nieuw formulier aanvragen op ons secretariaat (tel. 02/229.14.70).

Nieuws uit de verenigingen

Evaluatie één jaar Zelfstandigen VVJ

Ben je tevreden dat er al wat drank in het glas zit of heb je vooral aandacht voor het feit dat het nog zo leeg is? Terugkijkend op één jaar VVJ-Werkgroep zelfstandigen zit ondergetekende wat gewrongen tussen beide gedachten. Het bilan is positief als je vooral oog hebt voor het feit dat de zelfstandigen in Vlaanderen na eeuwen stilzwijgen eindelijk als groep van zich hebben laten horen. Zo werd begin dit jaar een eisenplatform, ondertekend door 148 erkende zelfstandige journalisten, de wereld ingestuurd.

Luc Vanheerentals
namens Werkgroep Zelfstandigen van de VVJ

Voorts werden standpunten bekendgemaakt over de erkenningscommissie, auteursrechten, de dienstverlening door de VVJ... De maandelijkse vergaderingen in Antwerpen of Brussel werden gemiddeld door zo'n 10 personen bijgewoond. Via een e-group op internet wisselen een 70-tal zelfstandigen bovendien continu ideeën uit. Minder fraai is het beeld als je kijkt naar de resultaten op het terrein die wellicht zo goed als nihil waren. De situatie is nochtans ernstig. Het afgelopen jaar heb ik persoonlijk weet van een tiental goede zelfstandige journalisten die het beroep verlaten hebben wegens de te slechte werkvoorwaarden.

In een notedop een overzicht van de standpunten. Centraal in het eisenplatform stond de vraag naar een uurvergoeding van minimaal 1.200 Bef. Andere eisen waren betaling binnen de maand, uitkering van de afgesproken vergoeding indien de tekst niet gebruikt wordt, aandacht voor de situatie van zelfstandigen bij CAO-besprekingen, respect voor de inhoud van het geleverde artikel... Inzake auteursrechten werd recent gesteld dat er in principe 50 procent betaald moet worden voor elk hergebruik van de tekst. Voor hergebruik via de thans weinig rendabele multimediale toepassingen moet de uitgever met de JAM een overeenkomst sluiten waarbij een percentage van de omzet onder alle journalisten verdeeld wordt. De Werkgroep was voorts de uitlaatklep voor vele gecrispeerde zelfstandigen die het niet namen dat de erkenningscommissie hen bij de aanvraag tot hernieuwing der persdocumenten veel strenger behandelt dan loontrekkenden. Naar de VVJ toe werd de aanwerving gevraagd van een tweede inhoudelijke medewerker naast Pol Deltour teneinde de dienstverlening en belangenbehartiging te verbeteren.

Hamvraag is op welke wijze we in de toekomst onze eisen wel ingewilligd krijgen. De handicaps zijn bekend. Zelfstandige journalisten werken geïsoleerd van mekaar, staan er in hun relatie met de uitgever bijna steeds alleen voor en verkeren in honderd-en-een verschillende situaties. Eerste doelstelling is daarom zelfstandigen bijeen te brengen. Op niveau van de Werkgroep moeten er veel meer mensen dan nu echt actief worden. Wat we vooral nodig hebben is medewerkers die zich willen inwerken in een bepaald dossier. Het is overigens jammer dat er zo weinig medewerking komt uit de hoek van degenen die "het gemaakt hebben" en wiens publiek standpunt een zeker gewicht heeft. Daarnaast moeten de zelfstandige medewerkers per medium gegroepeerd worden voor overleg. In het eisenplatform werd aan de uitgevers gevraagd hiertoe de lijsten van zelfstandige medewerkers ter beschikking te stellen. Niemand durft te dromen dat de Werkgroep ooit een betaalde kracht ten dienste krijgt, maar de ondersteuning vanuit de VVJ moet veel beter. Van elke klacht van een zelfstandige die bij de VVJ belandt moet - met

respect voor problemen op vlak van beroepsgeheim - een kopie naar ons gestuurd worden. De Werkgroep wil ook betrokken worden bij conflictsituaties waar belangen van zelfstandigen in het spel zijn.

Een tweede doelstelling betreft het verwerven van invloed naar de uitgevers toe. We moeten hen vooreerst aan de praat krijgen over onze problemen. In het najaar staat een publiek debat op stapel. Tot nog toe heeft overigens geen enkele uitgever zich verwaardigd ons al was het maar een simpel, nietszeggend ontvangstbriefje te sturen op ons eisenplatform. Er werden er nochtans een 100-tal verstuurd. Een tweede punt is dat we de VVJ er meer moeten toe brengen onze standpunten te verdedigen. De VVJ heeft vele katten te geselen maar meer aandacht voor de problemen waarmee de circa 600 erkende zelfstandigen te kampen hebben is een absolute noodzaak. Zo eisen we de volledige actieve steun voor ons eisenplatform en niet de "vis-noch-vlees-situatie" van vandaag. Van de VVJ verwachten we dat ze in contacten met de uitgevers en in de twee paritaire comités voor de mediasector die in oprichting zijn ook onze eisen ter sprake brengen. Er is ten derde ook nood aan een gesprek met de vakbonden in de hoop dat zij in mediabedrijven onze items aanklaarten tijdens het sociaal overleg. Een vierde factor in het geheel zijn de politici. We weten dat een aantal onder hen ons steunen, maar het ontbreekt ons momenteel aan voldoende tijd om voluit gebruik te maken van deze kansen.

Meer invloed om wat te doen? De centrale eis van de Werkgroep is dat elke hardwerkende, goede zelfstandige journalist recht heeft op een degelijke geldsom op het einde van de maand en een respectvolle behandeling (die in het geval van auteursrechten ook conform moet zijn met de wet). Op basis van ons eisenplatform moeten er standaardcontracten komen die elke uitgever dient te respecteren. Er moet een permanent orgaan gecreëerd worden waar uitgevers en vertegenwoordigers van zelfstandigen met mekaar overleggen. Een klachtencommissie, paritair samengesteld door uitgevers en journalisten, moet zeer flexibel en snel kunnen arbitrereren over klachten. Een noodfonds is aangewezen voor de vergoedingen aan zelfstandige medewerkers als de uitgever failliet gaat. Daarnaast moet de dienstverlening van de VVJ naar de zelfstandigen beter. Zo is er nood aan een soort vertegenwoordiger of "agent" bij onderhandelingen met uitgevers. Ook een informatieve brochure over het zelfstandig statuut en een aanbod aan degelijk fiscaal en sociaal advies is nodig. De waslijst vragen - subsidies voor vorming, goedkope knipselkranten over de gewenste items... - is lang. Of het dagdromen blijven hangt echter ook af van de inzet van zelfstandigen om een en ander af te dwingen.

Voor meer inlichtingen: luc.vanheerentals@pi.be

Vergoeding persfotografie in neerwaartse spiraal

'Ik had achtereenvolgens vier verantwoordelijke eindredacteurs de revue zien passeren voor de regio waar ik werk. Telkens hingen die mensen af van andere, nieuwe chefs. De hiërarchie binnen de krantengroep veranderde zo vaak en zo grondig, dat ik uiteindelijk zelf de knoop heb doorgehakt. Ik ben ermee gestopt. Het hing me echt de keel uit steeds maar te moeten 'babysitten' op steeds maar jongere concurrenten. Ik moest altijd maar hun handje vasthouden.'

Ann Deceunynck

Deze getuigenis van een Brabantse fotograaf die vele jaren enthousiast en tot tevredenheid van zijn krant meegedraaid heeft in de persfotografie, en die daar ook zijn brood mee verdiende, is even schrijnend als typerend. De man heeft er zopas helemaal mee gekapt, en besliste een andere wending te geven aan zijn loopbaan in de fotojournalistiek.

Het valt op dat de mediagroepen zich de jongste jaren uitputten in het becijferen van balansresultaten. Bij besparingsplannen zijn redacties altijd een geliefkoosd doelwit. Natuurlijk is het duidelijk dat 'beeld' handenvol geld kost. Een quotiënt is dan al gauw gemaakt. Bereken welk budget de 'fotoredactie' per jaar mag kosten, en deel dat bedrag door het 'gewenste aantal foto's'. Het resultaat is hoe je de 'fotodienst' moet (her)structureren. Ook Roularta heeft zich in deze strijd gemoeid. Daar is het een uitgemaakte zaak dat voor sommige uitgaven gewoon geen fotobudgetten meer bestaan. Eén 'leverancier' zorgt voor tekst mét beeld. Verplicht op één factuur.

Op heel de 'markt' van de Vlaamse printmedia voelen de fotografen – nagenoeg allemaal zelfstandigen – zich bedreigd. Er is de jongste jaren blijkbaar een 'neerwaartse spiraal' ontstaan, waardoor fotografen massaal gefrustreerd afhaken, waardoor uitgevers de kans schoon zien hun vergoedingsafspraken nog maar eens naar beneden te herzien.

De 'geschreven media' in Vlaanderen kunnen bezwaarlijk gefeliciteerd worden met hun fotobeleid. 'Méér dan twintig jaar heb ik voor één krantenbedrijf gewerkt. Eén sec telefoontje op 30 december 1999 maakte daar een einde aan. En dan kwam dat telefoontje nog niet eens van de verantwoordelijke chef. Hij liet gewoon iemand anders bellen omdat hij het mij zelf niet durfde melden', herinnert iemand die voor De Persgroep werkte zich nog goed.

'In 1996 verdiende ik 5.000 Bef. aan een kleurenfoto die nationaal verscheen en waarvoor ik een (normale) kilometervergoeding mocht aanrekenen. De meest recente aanpassing was omzetting van de tarieven van frank naar euro. Ook daar hebben we weer zeker geen winst mee gemaakt. De tarieven zijn steeds maar verlaagd, door steeds maar nieuwe kunstgrepen en bedenksels', klinkt het bij iemand die voor de VUM werkt.

Voor publicatie van foto's in kranten van eenzelfde uitgeversgroep worden er 'combinatietarieven' uitgedokterd. Zwartwit

of kleur, regionaal of algemeen, publicatie in ene of een andere 'titel', 'opdracht' of 'uit archief', verschijning van foto's over eenzelfde onderwerp binnen een bepaald aantal 'krantendagen', exclusiviteit, zijn allemaal criteria die het opstellen van de maandelijkse factuur van een zelfstandig fotograaf tot een huzarenstukje maken. 'Ik heb een speciaal Excel-programma laten schrijven om die moeilijke facturen maand na maand met de juiste codes te kunnen opstellen', laat een persfotograaf met méér dan twintig dienstjaren weten.

'Het werk zelf wordt steeds frustrerender. Als je, in opdracht, een halve dag gespendeerd hebt aan een bepaald evenement, betekent het een kaakslag als je de volgende dag ziet dat ze foto's gebruikt hebben van een agentschap dat géén opdracht had, maar zomaar foto's aanbood... Om van dat soort vernederingen en desillusies gespaard te blijven, probeer ik alleen nog maar verslag uit te brengen van actualiteit waar geen agentschappen aanwezig zijn.'

Vorig jaar heb ik voor 600.000 Bef. moeten investeren. Iedereen moest zelf over een ontwikkelmachine beschikken. Afgesproken was dat we daar een vergoeding zouden voor krijgen. Ze zijn dat lang blijven beloven. Er is nooit wat van in huis gekomen.

Ik ben ervan overtuigd dat de onderlinge verschillen tussen wat persfotografen mogen factureren, gigantisch zijn. In veel gevallen zijn de prijzen helemaal nergens op gebaseerd. Iedereen kijkt naar zijn eigen portefeuille. En bepaalt zelf of hij er tevreden mee is ...'

Een handvol gelukkigen hebben – althans naar eigen zeggen – niets te klagen. Een fotograaf die de jongste tijd opgemerkt werd als winnaar van persprijzen, voelt zich niet echt bedreigd. 'Ja, misschien omdat ik intussen een beetje een naam heb opgebouwd. Momenteel heb ik niet te klagen, maar toch besef ik dat mijn opdrachten van de ene dag op de andere zouden kunnen terugvallen. Ik word steeds minder een echte persfotograaf, het actualiteitswerk verdwijnt stilaan uit mijn opdrachten. Mijn werk evolueert in de richting van langere projecten.'

Enkelen zeldzame uitzonderingen menen dat zij zich op een betrekkelijk veilig plekje genesteld hebben met verdiensten als beschikbaarheid en service.

(AD)

Dossier Persfotografie

Een prijs per dag, per opdracht ?

Ann Deceunynck

Alle free-lance fotografen die voor Het Belang van Limburg en de Gazet van Antwerpen werken, hebben in de loop van mei een brief in de bus gevonden waarmee de hoofdredactie meldde dat er een einde komt aan de geldigheid van hun huidige contract. Dat contract voorzag een vaste prijs per gewerkte dag.

Wat er in de plaats komt, blijft een groot vraagteken. Officieel is er nog niks meegedeeld. Officieus werd hier en daar gefluisterd dat er een 'prijs per opdracht' in de maak is. Hoeveel die zal bedragen, is voorlopig bang afwachten. De naar schatting meer dan twintig persfotografen zijn alleszins niet met de onzekerheid gediend.

In Limburg, zo wordt gevreesd, zullen de betrokkenen er financieel vast op achteruit gaan als ze 'per opdracht' moeten factureren. De 'opdrachten' duren er relatief lang, liggen meestal ver uit elkaar. Wie vanuit Hasselt uitgestuurd wordt, is vaak een halve dag in de weer voor één opdracht. 'Ongelukkigen met een perskaart worden het vaakst uitgestuurd naar verre opdrachten waar je niet op een holletje weer weg kan. Vaak zijn dat grote, officiële evenementen waar dan wel meer dan één foto van verschijnt. Maar als je per opdracht betaald wordt, heb je daar niks aan. Wie foto's moet leveren van ongevallen, of van putten in de weg, kan veel opdrachten op een draffe afhandelen, en is dus gewoon veel beter af ...'

De Limburgse RUG-fotografen hebben ook kritiek op het beleid. 'Op ons wordt bespaard, terwijl er in multimedia en nieuwe bladen als Metro, Mao, Groovy almaar geïnvesteerd wordt.' 'Om nog maar te zwijgen over het misbruik dat gemaakt wordt van ons auteursrecht. Ze gooien onze foto's dagelijks op internet, we zien ze verschijnen

in De Zondag, in Metro. Daar staat allemaal niets van in ons contract.'

Maar ook in Antwerpen wordt ongerust en met paniek gereageerd. 'We worden helemaal in het ongewisse gelaten. We horen allerlei geruchten via via'. Dat onze financiële situatie er niet zal op verbeteren, zoveel is duidelijk. Als fotografen hebben wij heel weinig onderling contact. Communicatie is erg moeilijk, kan eigenlijk alleen via de telefoon. Toch zijn we er, na de bewuste brief, in geslaagd samen naar de hoofdredacteur te trekken om uitleg te vragen. Hij heeft ons niet veel meer verteld dan dat de papierprijs gestegen is ... Voor het overige werden we nog wat gepaaid. Hij probeerde ons wijs te maken dat sommigen méér zullen gaan verdienen. Daar geloof ik niks van. Dat kan gewoon niet de uiteindelijke bedoeling van besparingen zijn.

SOFAM: hulp en reprografierechten voor de prijs van een aandeel

Bij SOFAM weet Katrien Van Eenoo dat er rond de vermelding van namen van fotografen de jongste tijd al veel minder ongenoegen bestaat. 'Maar de tarieven, die worden teleurstellend slecht nageleefd ...'

SOFAM zet zich sedert 1979 in voor de beroepsbelangen van persfotografen. Er werden sindsdien ook al veel processen gevoerd. 'Vermits wij die meestal winnen, omdat de zaken meestal vrij duidelijk zijn, hoeven we niet meer elke zaak voor de rechtbank uit te vechten. Er worden veel minnelijke schikkingen afgesloten met de uitgevers. We proberen altijd eerst zelf te onderhandelen. Als er geen akkoord bereikt wordt, roepen we de hulp in van een advocaat. Het gros van de Vlaamse persfotografen heeft inmiddels de weg gevonden naar het aandeelhouderschap van SOFAM. Voor de prijs van een aandeel geniet je levenslang van de diensten van SOFAM. Dat aandeel is zopas wel duurder geworden. De prijs steeg van 3.000 Bef. tot 5.000 Bef. En voor dat geld worden vanaf heden ook jaarlijks aan alle aandeelhouders reprografierechten uitgekeerd.

De nieuwe SOFAM-publicatietarieven voor foto's vermelden prijzen die begin dit jaar aangepast werden, en die traditioneel opgesplitst zijn volgens de oplagen.

In de categorie tot 50.000 exemplaren (De Financieel Economische Tijd)

moet 2.300 Bef. betaald worden voor een zwartwit foto, 3.280 Bef. voor een kleurenfoto. Van 50.000 tot 100.000 exemplaren (De Morgen en De Standaard) moet 2.550 Bef. betaald worden voor een zwartwitfoto, 3.640 Bef. voor een kleurenfoto. In de categorie van 100.000 tot 200.000 exemplaren (Gazet van Antwerpen, Het Belang van Limburg en Het Volk) moet 2.810 Bef. betaald worden voor zwartwitfoto, 4.010 Bef. voor een kleurenfoto. In de categorie boven 200.000 exemplaren (Het Laatste Nieuws/De Nieuwe Gazet, Het Nieuwsblad/De Gentenaar) moet 3.070 Bef. betaald worden voor een zwartwitfoto, 4.380 Bef. voor kleur.

Wat de week- en maandbladen betreft, wordt de prijs van de foto's eveneens bepaald door de oplage van het blad. En op basis van de grootte van de foto's. Covers zijn uiteraard duurder dan foto's op een binnenpagina.

Volgens de gehanteerde tarieven zijn de duurste covers (11.500 Bef. voor kleur - 9.200 Bef. voor zwartwit) die van Dag Allemaal/TV Familie en Humo, op de voet gevolgd door Blik, Flair, Joepie, Knack, Libelle, Onze tijd, P-Magazine, Teve-Blad, Express en TV Story.

Ook voor periodieke publicaties worden de prijzen bepaald volgens de oplagecijfers.

Alle nuttige informatie is ook te vinden op de website www.sofam.be. (AD)

Van een BVBA'tje tot een agentschap ...

Een dwarsdoorsnede van de gepubliceerde persfoto's in Vlaamse kranten en tijdschriften, wijst uit dat agentschappen een belangrijke plaats innemen. Vooral de tijdschriften worden in steeds geringere mate geïllustreerd door zelfstandige fotografen, maar worden meer en meer het domein van - what's in a name ? - agentschappen, 'bvba'tjes', ...

Persagentschap Belga is natuurlijk van oudsher de 'marktleider', maar voelde de jongste jaren de hete adem van de concurrentie. Isopress Senepart, ISO Sport, Photo News, Reporters, Van Parijs Media vestigden zich in Brussel. Reuters heeft er ook een adres. Wouters en Fasseur huist in Antwerpen. Press News nestelde zich in Gent. Beroepsjournalist Guy Van Oost combineert met Press News het uitgeven van magazine 'Royals' en een fotoagentschap dat dagelijks 'fotostromen' kanaliseert. Van Oost, fotograaf van opleiding, begon zelf als schrijvend journalist. Vijftien jaar lang freelance hij, als journalist en later als fotograaf.

In het midden van de jaren '90 startte hij met Press News.

Het gros van de foto's komt uit het buitenland, en wordt systematisch aangeboden aan alle mogelijke klanten. 'Sommige betalen per stuk en bieden ons op het einde van elke maand netjes een overzicht aan van wat ze gebruikt hebben. Andere doen dat niet, en daarvan moeten we zelf maar zien wat ze gebruikt hebben. Met nog andere eigenaars van bladen hebben we abonnementscontracten.

Zij gebruiken een bepaald volume voor een bepaalde prijs.'

Vorig jaar haalde Press News een omzet van 100 miljoen. Meer dan twintig mensen werken er. 'Waar en hoe we onze omzet realiseren, wat het aandeel is van Royals en wat van het fotoagentschap, dat behoort tot onze keukengeheimen ...'

Het gevestigde Wouters & Fasseur in Antwerpen verging het de jongste jaren minder fortuinlijk. Marc Wouters en Koen Fasseur startten hun loopbaan als fotograaf allebei als regionaal medewerker. Samen bouwden zij een agentschap uit dat enkele jaren geleden werk bood aan vier fotografen in vaste dienst, een vaste freelancer en een full-time administratieve bediende. Het fotoagentschap kreeg in 1997 en in 1999 twee keer een rake klap, telkens het gevolg van herstructurering bij grote afnemers. De eerste keer vielen de klappen bij een krant, de tweede keer op de tijdschriftenmarkt. Momenteel werken er nog maar twee mensen vast in het bedrijfje, de toekomst van een derde is onzeker. 'Ze hadden niet eens de beleefdheid ons een telefoontje te geven...'. 'In Brussel zijn er wellicht meer kansen om een fotobedrijf staande te houden omdat daar het afzetgebied veel groter is. Er zijn nog Waalse kranten en tijdschriften, en er is internationale belangstelling. Maar in Antwerpen ben je gauw rond met uitkijken naar afnemers van actualiteitsfoto's ...'

(AD)

Persfotografie is niet (meer) leefbaar in Vlaanderen ...

Vaak recht uit het hart klinkt uit de mond van persfotografen de kritiek op het 'gebrek aan realiteitszin' van de Erkeningscommissie. De Erkeningscommissie hanteert de strakke norm van 'honderd procent persfotografie'. 'Dat is niet houdbaar. Steeds meer collega's beginnen een zaak waarmee ze verdoezelen dat ze 'andere' inkomsten hebben. In Nederland behoud je recht op je perskaart als minstens 60 % van je inkomsten uit persfotografie bestaat. Die 40 % mag een commerciële inslag hebben.'

'Ik rij 75.000 kilometer per jaar. Het is toch niet onredelijk dat ik dan een beetje veilig wil zitten in een comfortabele auto. Ik ben al jaren zelfstandig als persfotograaf, dus de sociale kas voor zelfstandigen weet mij wonen. Ik heb dure investeringen gedaan in onmisbare fotoapparatuur, en ik heb dure telefoonrekeningen. Als ik al die beroepskosten optel, mag ik al blij zijn dat ik de facturen ervan kan betalen met wat mijn krantenbedrijf mij de dag van vandaag nog wil betalen. Al jaren wordt er geknibbeld. Op de prijzen van de foto's zelf, op de kilometervergoeding, op een 'zendvergoeding' die een tijdje heeft bestaan. Het is harder vechten dan ooit om je 'gebied' te behouden. Of je een beroepskaart hebt of niet, maakt voor mijn krantenbedrijf niets meer uit. Alle dagen zijn er kapers op de kust, er gelden regels van onvervalst favoritisme. Om met mijn gezin te kunnen leven van een klein beetje 'winst', ben ik echt wel verplicht nu en dan opdrachten aan te nemen die niet aanvaard

worden door de Erkeningscommissie. Voor twee uurtjes fotowerk voor een bedrijfsblad, pik ik tot 15.000 Bf'.

'Of hebben ze liever dat nog méér collega's die vroeger goed hun brood verdienden als persfotograaf, gewoon een andere stiel zoeken. Zopas opende er nog iemand een fotowinkel omdat hij zijn gezin niet langer kan onderhouden van opdrachten voor het krantenbedrijf waar hij véél jaren voor gewerkt heeft. Iemand anders werd, na lange jaren in de persfotografie, ten einde raad aannemer in restauratiewerken. Die man heeft gewoon eieren voor zijn geld gekozen. Hij was de onzekerheid beu en zocht een inkomen met om het even wat waar hij verstand van had. En een collega die lang in Antwerpen foto's maakte voor een bepaald krantenbedrijf, verloor zijn Antwerpse opdracht. Als hij bereid was te verhuizen naar Gent, zou hij daar 'eerste fotograaf' kunnen worden voor dezelfde krantengroep. Een loze belofte, zo bleek na enkele maanden. Maar de verhuis was wel gebeurd ...

Onlangs moest een persfotograaf met jaren trouwe dienst de duimen leggen voor een nieuwkomer die goedkoper zijn diensten aanbod in een bepaalde regio. Dat de concurrent goedkoper wilde werken, bleek niet zo moeilijk te verklaren. Hij maakt van persfoto's zijn hobby. In hoofdberoep is hij uitbater van een fitnesscentrum.'

(AD)

Dossier Persfotografie

Albert Seghers: Persfotografie is een passie

Foto: Thomas Legréve

Albert Seghers

Albert Seghers, Nederlander en woonachtig in Zeeuws-Vlaanderen, is sedert vijf jaar full-time aan de slag als persfotograaf. De eerste jaren in Nederland, nu steeds meer in België. Ik begon bij ANP en De Telegraaf. Nadien zijn een aantal andere opdrachtgevers gevolgd. Dat waren vooral grote kranten in binnen- en buitenland, agentschappen en landelijke weekbladen. In 1999 heb ik het Belgische afzetgebied opgezocht. Antwerpen was voor mij dichterbij huis dan Nederlandse grote steden. Ik zocht contact met Belga, en ik kon aan de slag als free-lance fotograaf voor Antwerpen. De prijzen zijn afhankelijk van de opdracht en de tijdsduur. Als ik langer aan een opdracht bezig ben, vraag ik iets meer. In Antwerpen hou ik zelf in het oog waarvan ik foto's kan aanbieden. Gebeurtenissen uit de actualiteit interesseren hen altijd. Foto's van branden, maar ook de olifanten uit de Zoo kiek ik voor Belga. Maar ik zoek het ook ruimer. Ik hou mijn ogen en oren open, ik lees systematisch de kranten. Op basis daarvan probeer ik te bedenken waarvan ik illustratiefoto's kan maken. Iets over

euthanasie bijvoorbeeld. Vaak worden die foto's ook afgenomen. Zo'n 60 % van mijn inkomen verdien ik bij Belga. Natuurlijk heb ik flink moeten investeren. Kwaliteit en snelheid zijn immers doorslaggevend. Persfotografie is een passie, geen beroep. Als je niet houdt van het werk, hou je het niet vol. Ik moet zeven dagen per week werken. Maar ik zeur er niet over, het is een gemaakte keuze. Ja, in Nederland liggen de vergoedingen wel een stuk hoger. Het systeem is er ook duidelijker. Ofwel krijg je een opdracht, en word je zeker betaald. De prijs wordt bepaald op basis van het onderscheid tussen zwartwit en kleur, en ook volgens het aantal kolommen dat de foto beslaat. Als je buiten de opdrachten foto's aanbiedt, geldt het systeem van het vrije aanbod. In dat geval word je betaald per plaatsing. In Nederland is er een betere communicatie waardoor de problemen beter zichtbaar zijn. Ook het zelfstandige journalistieke werk is er gewoon beter gereguleerd en beschermd. Alleen al door de flexwet.'

Geen héél dure foto's ...

In België worden er geen fabuleuze prijzen betaald voor 'exclusieve' foto's van beroemdheden van wereldformaat.

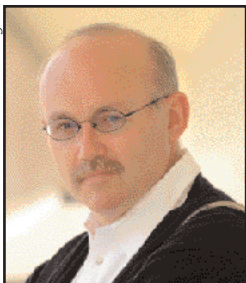
De redactie van Dag Allemaal is formeel. 'De situatie in het buitenland is heel anders dan die bij ons. Er worden ons wel van die peperdure 'exclusieve' foto's aangeboden van vedetten die via één agentschap werken. Die systemen zijn vaak heel complex. Maar bij ons hebben die praktijken geen succes. Wij vinden dat coverfoto's geen

promotie van vedetten mogen worden. Er moet een evenwicht bestaan tussen de publicatie van de foto's en de relevantie van de berichten. Wij bekijken die aanbiedingen van geval tot geval. Bovendien gelden er ook puur economische overwegingen. Vlaanderen is erg klein. Buitenlandse aanbieders schatten niet altijd zo goed in dat wij niet zo kapitaalkrachtig zijn.'

(AD)

Peter Maenhoudt: 'Onze Vlaamse vereniging is te weinig bekend'

Foto: Els Verhaeghe

Peter Maenhoudt

'Als voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Beeldjournalisten wil ik onmiddellijk op de hoogte zijn van alle problemen waarbij persfotografen betrokken worden, en wil ik de leden kunnen helpen waar nodig. Ik ben er trots op dat ik snel heb kunnen reageren bij recente problemen ter gelegenheid van een voetbalwedstrijd op Club Brugge, en dat de problemen ook binnen de 24 uur waren opgelost. En als er één van onze fotografen na incidenten in het ziekenhuis

belandt, wil ik hem opzoeken en precies weten wat er gebeurd is'. 'Onze vereniging is nog veel te weinig bekend en wordt daardoor te weinig rechtstreeks aangesproken. Het toekennen van bijvoorbeeld accreditaties bij het bezoek van buitenlandse staatshoofden, zou rechtstreeks via ons moeten gebeuren'. Peter Maenhoudt is voorzitter van de Vlaamse beroepsvereniging die de beeldjournalisten groepeeret.

'Public journalism' en 'alternatieve pers'

De 'commerciële pers' doet het goed. Dat bewijzen de meevallende verkoopcijfers van dagbladen die zich graag verlaten op de regels van de commercialisering. Toch loopt er iets mis. Vanuit alle hoeken en kanten uiten bezorgde burgers en journalisten hun ongenoegen over de huidige berichtgeving. Daarbij trekken ze zelfs het journalistieke vak serieus in twijfel.

Gwendoline Lawaisse

In hun streven om zoveel mogelijk kijkers, luisteraars en lezers te verslinden, berokkenen de commerciële media af en toe schade. Zo krijgen journalisten nog nauwelijks de tijd 'te velde' te trekken om hoogstaande onderzoeksjournalistiek af te leveren. Voor een check en double check van de bronnen blijkt er steeds minder tijd te zijn. Een interessant trucje om bovenaan het lijstje van 'best verkocht' te staan of de nummer één te zijn in de kijkcijferace, is de snaar van de interesse van het 'Grote Publiek' bestrijken. En dat doen de commerciële media door luchtige onderwerpen en veel BV-nieuws tot wereldnieuws te verheffen. Zo komt het dat 'Betty Boop' in het groot en in het vet op alle covers en voorpagina's prijkt, terwijl de oorlog in Somalië met moeite het rubriekje 'kort' haalt. Die zorgwekkende constatacie, hebben we tot vervelens toe aanhoord. Maar wat kunnen we er aan doen? Om ons geweten te sussen bannen we de problemen van Somalië uit onze berichtgeving en ja, uit ons collectief geheugen. Zelfs in eigen land worden de problemen weggevuifd door een portret van de premier te verkiezen boven een kritisch verslag over zijn beleid. 'Personaliseren' heet dat met een mooi woord. Het meest verontrustende is misschien wel de vaststelling dat deze commerciële journalistieke formules ook succesvol blijken te zijn.

Gelukkig bleven sommigen niet bij de pakken zitten. Toen de onlusten van Dutroux aan het licht kwamen, startten er debatten over 'public journalism'. Dat journalistieke begrip is overgewaaid uit de VS. Daar werd het op het eind van de jaren '80 voor het eerst in de mond genomen. 'Public journalism' wil een journalistiek brengen die dichter bij de burger staat om zo de maatschappij, en dus de democratie, een duwtje in de rug te geven. Davis Merritt en Jay Rosen zijn de grondleggers van dit Amerikaans fenomeen. Er is heel wat kritiek geleverd op 'public journalism', want het zou de lezer teveel op zijn wenken bedienen. Desondanks groeide de aanhang en gingen meer en meer dagbladuitgevers geloven en investeren in het concept. 'Public journalism' stak in het begin van de jaren '90 de oceaan over en verrijkt sinds kort, officieel, onze Nederlandse taal. Bij ons is het vooral de Koning Boudewijn Stichting (KBS) die aan het roer staat van 'publieke journalistiek'. Vorig jaar werd al eens een groot debat georganiseerd met Alex Puissant als kapitein van het schip. Maar ondanks alle projecten en initiatieven, komt het debat maar traag op gang. Het is alsof de stilte rond Dutroux, de gesprekken over 'publieke journalistiek' deed verstommen. Het merendeel van de journalisten hoort het in Keulen donderen als het woord 'publieke journalistiek' valt. Moeten we hen dat kwalijk nemen? Het concept is ons misschien gewoon te 'Amerikaans'. Het zal tijd nodig hebben om door te breken. Alhoewel. Waarschijnlijk is het al doorgebroken, maar hebben we er nooit bij stil gestaan.

In eenzelfde sfeer als 'public journalism', komt hier in België een nieuwe journalistiek opzetten die 'anders' bericht dan we gewoon zijn. Gemakkelijkshalve noemen we ze maar 'alternatieve pers'. Uit een aantal gelijkenissen met het Amerikaanse concept, kunnen

we stellen dat 'alternatieve pers' waarschijnlijk een variatie is van het Amerikaanse 'public journalism'. Net zoals in de VS het geval was, daalt de geloofwaardigheid van de pers, wordt de opiniepers overspoeld met kritiek op de huidige berichtgeving en wordt daarbij meer dan eens het journalistieke vak serieus in vraag gesteld. Onder 'alternatieve pers' ressorteren magazines en wijkkrantjes die veelal gratis -zo kan iedereen het lezen-en zonder advertenties-om de onafhankelijkheid te verzekeren-verdeeld worden. Kortom, de alternatieve journalisten en vrijwilligers hebben elk een eigen manier uitgewerkt, zonder ze het van elkaar te weten, om zoals ze zelf zeggen 'de echte realiteit weer in beeld te brengen'.

Neem MaoMagazine, dat zich vooral toespitst op 'ondoortastbare onderzoeksjournalistiek'. Of Indymedia, een geëngageerd internet-magazine dat sociale actie en beweging voorop stelt. Een aantal wijkgazettes die hun vergeten buurt weer onder de zon brengen of hun veroordeelde omgeving op een positieve manier willen benaderen. En dan heb je nog Diogene(s) dat zich specifiek toelegt op 'de teloorgang van de media' en bovendien een forum biedt voor journalistieke bladen die er ook zo over denken. Een 'alternatief tijdschrift' met andere 'alternatieve edities', dus.

Al bij al kunnen we besluiten dat er niet slechts wordt toegekeken op het succes van de commercialisatie en de risico's hiervan voor onze democratie. Of de nieuwe 'alternatieve media' in België wel degelijk een variant zijn van het Angelsaksische droombeeld 'public journalism', zal de toekomst uitwijzen. De kans is klein dat de alternatieve pers de commerciële media ooit zal overstijgen. Maar misschien zal ze de huidige media gaan inspireren. Dus, eigenlijk is er, tot nu toe, weinig reden tot paniek, want al worden er weinig woorden aan vuil gemaakt, de daden zijn des te belovender.

Sic transit gloria mundi

Maurits Standaert is een van de vele oud-journalisten van Het Volk die met leedwezen aanzien wat er met hun krant gebeurt sinds de overname door de Vlaamse Uitgeversmaatschappij.

Op 21 februari jl. werd het hem te machtig. Hij nam een willekeurig exemplaar uit zijn collectie, en vergeleek de titels op pagina 1.

Het Volk 7 juli 1955

- Italië heeft een regering
- De h. Van Acker maakt zich boos, weigert onderhoud met vakbonden en werkgevers
- Naar nieuwe sociale vooruitgang
- Achtste verkrachting in Gentse studentenbuurt
- Professor Magnel overleden te Gent
- Marc Dutroux eet niet meer

Het Volk 21 februari 2001

- Serieverkrachter ontmaskerd
- Carnaval jaagt op Betty-pruiken
- Zillion stopt voorlopig met porno
- Gunstige kentering in Antwerpse haven
- Fraude in IJzertoren?
- Limburgse mijnen liggen zaterdag stil
- Celstraf voor knokkende veehandelaars
- Antitank-wapen radio-actief

MAYCOM
DIGITAL SYSTEMS

HANDHELD

's Werelds kleinste, professionele recorder

Directe opname in MPEG 2 Layer II en PCM, professionele formaten die zonder meer kunnen gelezen worden door alle radio-editing systemen.

Opname op industrie standaard Compact Flash geheugenkaartjes.

Onmiddellijk aansluitbaar via USB op uw PC (de computer herkent de HandHeld als een externe schijf).

Een Pre-recording buffer neemt in een cyclus van 5 tot 15 seconden (instelbaar) alles op voor je écht in opname gaat! Niks gaat verloren, én geen onnodige opnames!

Optioneel docking-station met professionele XLR-aansluitingen, consumer cinch-aansluiting, USB, én lader.

Toestel werkt op Smart Battery Pack (hoog-capaciteit herlaadbare batterij) of op standaard batterijen.

Ingebouwde microfoon én mogelijkheid tot aansluiten van 2 externe bronnen (MIC of lijn-niveau). Ingebouwde limiter en automatische niveau-regeling zorgen voor een optimaal signaal zonder vervorming.

Voor demo of info:

APEX-AUDIO n.v. • Bosdel 52 • 3600 Genk
Tel. 089/30 63 13 • Fax 089/30 60 16 • GSM 0475/72 07 91 • rik.hoeree@advalvas.be

82 % van VUM-personeel wil staken

Met een overdonderende meerderheid van 82 % heeft het personeel van de VUM zich op 15 juni in een referendum uitgesproken voor verdere actie tegen de ontslagen van 'negatief geëvalueerde' journalisten. Enkele weken geleden wilde de VUM-directie vier journalisten aan de deur zetten wegens twee opeenvolgende negatieve evaluaties. Een vijfde journalist liet het bericht uitlekken, en zou mee aan de deur vliegen.

Drie van de betrokkenen hebben inmiddels een opzegbrief gehad. Een vierde niet omdat hij van een beschermd statuut geniet. De

ontslagplannen tegen de vijfde werden na onderhandelingen door de directie ingetrokken.

Nadat bekend werd dat de actiebereidheid bij het voltallige personeel, zowel bedienden als vakbonden, kon rekenen op een verpletterende meerderheid, nam de directie enkele dagen bedenktijd. Deze week moet er meer duidelijkheid komen of bij de VUM een algemenestaking zal uitbreken. De geplande acties worden door de vakbonden gesteund.

(AD)

'MediAcademie' vernieuwt formule

Bij De Persgroep beëindigen volgende week Nathalie Carpentier (25), Ben Bleys (26), Guy Van Vlierden (30) en Gretel Van den Broeck (33) hun stage aan de MediAcademie.

Dit viertal werd vorig jaar uitgekozen om als eersten deel te nemen aan dit nieuwe opleidingsinitiatief van De Persgroep. Het kwartet - één gegadigde viel af vlak na de start - kon aan de slag met een full time-arbeidscontract voor de afgelopen negen maanden. Zij hebben inmiddels het volledige programma doorlopen, hebben drie stages achter de rug op redacties naar keuze: bij VTM, De Morgen, Het Laatste Nieuws en bij de diverse redacties van uitgeverij Sparta.

De vier zullen eerstdaags nog een eindwerk presenteren voor een jury. Het onderwerp daarvoor mocht vrij gekozen worden, maar moest praktisch gericht zijn en bruikbare informatie bevatten. Nathalie koos voor iets rond wetenschap. Guy maakte een werk rond binnenlandse politiek. Gretel koos voor het ontwerpen van een bijlage van een tijdschrift en Ben maakte een dossier waarin gevan-

genissen in België centraal stonden. Méér keukengeheimen over de journalistieke aanpak van deze onderwerpen wil men bij De Persgroep niet kwijt, want 'de concurrentie kijkt mee'.

Volgend academiejaar zal er, aldus verantwoordelijke Iny Cleeren, 'korter maar intensiever' gewerkt worden aan de MediAcademie. 'Om meer kandidaten aan bod te laten komen' wordt ervoor geopteerd twee maal per jaar een cursus van vier maanden aan te bieden, telkens aan vijf jonge mensen. 580 kandidaten deden inmiddels een aanvraag. Bij de oproep tot de tweede editie van de MediAcademie, maakte De Persgroep duidelijk dat er nu geopteerd wordt voor een publiek van pas afgestudeerden. Het gros van de dossiers die ingediend werden, was afkomstig van laatstejaarsstudenten. Germanisten, communicatiespecialisten en gegradueerden pers en voorlichting stuurden massaal hun kandidatuur. De kandidaten zullen begin juli uitgenodigd worden voor een eerste 'schrijf-ronde'.

(AD)

Dertien kandidaten voor beurs Prins Filipfonds

Tot vorige week konden beroepsjournalisten bij het Prins Filipfonds een aanvraag doen om in aanmerking te komen voor een 'Uitwisselingsbeurs' in de Campagne 2001. Erkende journalisten krijgen hiermee de kans om één tot twee maanden lang te werken bij een krant, een tijdschrift, een radio- of tv-zender naar keuze in de andere taalgemeenschap van België. De bedoeling daarvan is nader kennis te maken met de inwoners, de cultuur en de media van de andere taalgemeenschap.

Voor loontrekkende journalisten gaat het Prins Filipfonds ervan uit dat de werkgever en de kandidaat tijdens de stage gewoon doorbetaalt.

Dit jaar werd in het Uitwisselingsproject ook expliciet voorzien dat zelfstandige journalisten kunnen deelnemen, omdat hierrond het vorig jaar een probleem rees. Van de dertien kandidaten, is er één zelfstandige.

Voor de kandidaten is een maximale beurs van 100.000 Bef. voorzien, eventueel aangevuld met een talencursus.

Begin juli vergadert de jury over de kandidaturen. In de tweede week van juli zullen de kandidaten op de hoogte gebracht worden van toelating en verdere procedure.

(AD)

Mens achter het nieuws

Correspondent Van Gompel meldt rupsenplaag in Weelde...

Wout Pittoors

Foto: Marc De Roock

Patrick Van Gompel

De rupsen die begin juni 1978 waarschijnlijk dachten dat ze het anders zo rustige Kempense dorp Weelde ongestoord konden plagen, rekenden buiten de waard en de media. Op 7 juni verscheen er op pagina 27 (rechts onderaan) van Het Laatste Nieuws een bericht over hun wandaden. Was getekend Patrick Van Gompel, en de kersverse free-lance correspondent blikte tevreden terug op zijn eerste stuk in een krant. Het ging met zijn jongensdroom blijkbaar de goede kant op. Dat die zou uitmonden in TV-reporterswerk in Saoedi-Arabië, Somalië, Hawaï, Bangladesh, Kenia, Ivoorkust enz. kon hij nauwelijks vermoeden. Intussen begon het free-lance-winkeltje goed te draaien in dit stuk Noorderkempen waar de lokale editie van de Gazet van Antwerpen nog zo goed als het monopolie had. Van Gompel correspondeerde nu ook voor Het Nieuwsblad, De Morgen, Belga, het Nederlandse Nieuwsblad van het Zuiden, Koerier, De Kempener, Turnhout Ekspres en de KRO-radiorubriek "Manneke Pop".

In 1981 kwam er de eerste verschuiving van het papier naar de golven. Hij begon los mee te werken met de toenmalige BRT 2 Omroep Antwerpen voor de rubrieken Focus en Splinternieuws. Van Gompel: "Ik kwam daar terecht op een redactie vol journalistieke kwaliteit en van een natuurtalent als bijvoorbeeld Bob De Groof kon ik ruim de knepen van het vak leren". In september '83 viel er een contract als vast medewerker voor Omroep Antwerpen in de bus en kon radioreporter Van Gompel voor goed met zijn microfoontje de boer op. Dat was plezierig werken. Je kreeg zo van die dingen als een telefoongesprek met de gemeentesecretaris van het door een rupsenplaag getroffen Ravels die het over de "eerste rupsenplaag in de

Noorderkempen sinds zo ongeveer mensenheugnis" had. Zo'n man kon je dan subtiel vloeren met een verwijzing naar Het Laatste Nieuws van 7 juni 1978 blz. 27 (rechts onderaan) over de rupsenplaag in Weelde... Van Gompel: "Maar toen ik in 1988 voor de zesde keer op de jaarlijkse persconferentie van 'De Vetten Os' in Antwerpen zat, begon het journalistiek corsetje me toch wat te spannen".

Dus schreef Patrick een brief aan Jan Schodts, de toenmalige nieuwsbaas van de pas opgerichte VTM. Die ging als volgt: "Geachte Heer Schodts, Beste Jan, Ik heb heel veel goesting, vriendelijke groeten, Patrick.

Op 15 mei '89, in het kielzog van de eerste lichting VTM-journalisten, begon hij aan zijn TV-loopbaan. En dat de VTM minstens zo "Vlaams" was als de andere media bleek uit zijn "on the job training". Het was van "het water in en zwemmen maar". Eerst op stap met Daniël Buyle maar na de derde reportage mocht hij alleen vertrekken voor een uitsmijtertje over een Limburgs striptekenaar. "Onderweg kregen we nieuws over een vrij ontstuimige stakingsactie bij Tessenderlo Chemie. Dus werd het roer gewend en zaten we meteen tussen de nadar, de manifesterende arbeiders en de rijks-wachtcordons", zegt Van Gompel, "maar tot mijn verbijstering zag ik onze camerajongens vooral veel beelden maken van de omgeving en de fabriek. Ik begreep daar geen barst van...tot we nadien aan de montage begonnen en ik inzag hoe belangrijk snijbeelden kunnen zijn in een TV-reportage. Nog een lesje geleerd".

In 1991 stapte Patrick over naar Telefacts, een uitgelezen plaats voor wie van dieper graven houdt. Het werk voerde hem zowat de hele wereld rond met het Amerikaans continent nochtans als voorlopige witte vlek, maar Canada, de VS en Latijns-Amerika zijn bij deze gewaarschuwd.

Begin met Patrick niet over stripverhalen te praten tenzij je een zeer goed gedocumenteerde fan bent en over héél veel tijd beschikt.

Samen met Ad Hendrickx schreef hij het boek "Strips, Aha de Wereld van het Beeldverhaal" en is hij mede-organisator van de tweejaarlijkse "Stripgidsdagen" in Turnhout (dit jaar op 15 en 16 december). Tussen de bedrijven door is hij voorzitter van de "Bronzen Adhemar Stichting".

Zelf begaf hij zich destijds aan de stripjournalistiek in onder meer "Robbedoes", Het Volk en "Stripschrift".

Ook verschijnt hij zelf af en toe in een of ander stripverhaal.. Zo wordt hij als poolkrijger vermoord in "De Witte Hel", een aflevering van "De Rode Ridder" en ondergaat hij hetzelfde lot in "De Poenpakker", een strip van Eric Van Meynen in "Panorama".

Tja, strips daarover zijn verhalen te vertellen, maar laat je niet te veel misleiden door het enthousiasme van een man die aan zijn hobby veel plezier beleeft, want zijn ware passie is zijn beroep, met een sterk sociaal gevoel als achtergrondkleur. "Er moet iets gedaan worden aan het deontologisch inzicht van de jongeren in ons beroep", meent hij, "een heilig beginsel als woord en wederwoord dreigt op de helling te geraken en dat is nefast voor onze professionele reputatie en voor de toekomst van de journalistiek, nochtans een zeer belangrijk element in een democratische samenleving".

Instituut, VIZO en VVJ gaan samen voor opleiding journalisten

Het Instituut voor Journalistiek, het Vlaams Instituut voor Zelfstandig Ondernemen (VIZO) en de Vlaamse Vereniging van beroepsjournalisten (VVJ) hebben de krachten gebundeld. De bedoeling is om vanaf september niet alleen in Brussel, maar tevens in Hasselt en Roeselare een performante avond- dan wel weekendopleiding te organiseren voor journalisten (in spe). In Brussel blijft het Instituut voor Journalistiek de organisator, in Roeselare en Hasselt ondersteunt de VVJ de VIZO-centra bij het organiseren van de opleiding. Een avond- dan wel weekendcursus voor journalisten beantwoordt het best aan de VVJ-visie inzake journalistenopleiding. Voor de VVJ moet prioriteit gegeven worden aan training on the job, dat is dus op het moment dat men al in het (journalistieke) beroep actief is. Dit sluit perfect aan bij het principe van 'alternerend leren' van het VIZO. Idealiter wordt de opleiding geïntegreerd in de twee jaar durende stage die aankomende beroepsjournalisten voor hun officiële erkenning moeten doorlopen. De VVJ plant in het najaar nieuwe gesprekken hierover met de Vlaamse mediadirecties en de Vlaamse regering.

De cursus van het VIZO en het Instituut voor de Journalistiek biedt over een termijn van twee jaar een uiterst gevarieerd gamma van modules, die telkens door ervaren journalisten (of andere media-actoren) worden gepresenteerd. Komen aan bod: de rechtspositie

van de journalist, algemene kennis van de media, journalistieke technieken, de diverse soorten van journalistiek. Ook bedrijfsbezoeken en een eindwerk zijn in het curriculum opgenomen.

Wie wil inschrijven moet een ASO-diploma hebben en eerst slagen in een toelatingsproef. Die vindt plaats in het VIZO-centrum Hasselt op 8 september 2001 om 9 uur, in het Vormingsinstituut voor KMO - Roeselare op 11 september om 18.30 u., en in Infobo-Brucemo VIZO-centrum Brussel op 20 september om 18 uur. De cursussen zelf vinden in Brussel plaats op dinsdag- en donderdagavond, in Hasselt op zaterdagvoormiddag, en in Roeselare op dinsdagavond. De opleiding leidt tot een door de Vlaamse Gemeenschap erkend getuigschrift van 'journalist'.

Meer info kan men bekomen op de volgende plaatsen:

Instituut voor Journalistiek	VIZO-centrum Hasselt	Vormingsinstituut voor KMO
BRUSSEL	HASSELT	ROESELARE
Tel. 02/229.14.65	Tel. 011/30.32.32	Tel. 051/21.05.76
Fax 02/223.02.72	vizo.hasselt@vch.be	Vormnetr@vormnet.be

Ariane Vanhove (VIZO)

Pol Deltour

Onder embargo

Wat in de lucht hing sinds Guy Verhofstadt eerste minister werd, is dan toch gebeurd. **Mieke Van den Berghe** is ontslagen als directeur van de Federale Voorlichtingsdienst, en de dienst zelf, tot nu toe een VZW met vertegenwoordigers van onder meer de politieke partijen en in de raad van bestuur, komt onder het rechtstreeks gezag van premier Verhofstadt. Wat Van den Berghe wordt verweten is niet helemaal duidelijk, en hier en daar wordt een wat bizar verband gelegd met de steun aan de pers van de Vlaamse Gemeenschap. Wel duidelijk is dat sommige mensen in de entourage van de premier Van den Berghe niet konden zien. Feit is ook dat zelfs de meest regeringsvriendelijke krant het onder politieke controle brengen van de federale voorlichtingsdienst zowat het tegengestelde van goed bestuur vindt. ●●● 'Zelfverklaarde gossipkoning en kwadratische slijmjurk' - we claimen niet het auteursrecht op die benaming - **Marc Coenegracht** heeft de afgelopen weken twee keer op rij een ongecheckt bericht in Het Laatste Nieuws gesmeten. Carl Huybrechts en zijn vriendin zouden uit elkaar gegaan zijn, en Carl zou nu voor Brigitta Callens gekozen hebben. Nadat de inkt van het 'recht van antwoord' op de één van Het Laatste Nieuws amper droog was, schoot Coenegracht een nieuwe bok. Véronique De Cock zou haar man de bons gegeven hebben. Coenegracht gaf zelfs de tekst van een 'interview' erbij, waarin De Cock verklaarde dat zij terug naar haar moeder was. Pijnlijk was dat achteraf bleek dat er niet alleen geen interview was geweest, maar dat ook de feiten helemaal niet waar bleken. Na discussie op het hoogste niveau werd beslist dat Coenegracht niet ontslagen moest worden. Hij werd wel gedegradeerd. ●●● Bij De Nieuwe Gazet is vorige week fotograaf **Wim Hendrickx** wél aan de deur gevlogen. Zijn vriendelijke woorden ten afscheid aan het adres van de hoofdredacteur zinderen op en om de Antwerpse redactie nog lang na. ●●● **Yves Desmet**, die van Knack 100.000 Bef. gevorderd heeft voor de schending van zijn auteursrechten door de overname van een column die verscheen in ons Nederlands zusterblad, zal de som in kwestie schenken aan Amnesty International. Als hij ze krijgt. ●●● En Yves Desmet-Nagels, Annemie Eeckhout-Michiels en vele andere journalisten vermeldde op 15 juni bij hun teksten in diverse kranten hun naam zoals hij zou zijn volgens het wetsvoorstel van een aantal vrouwelijke kamerleden. ●●● **Alain Heyrendt**, gerechtsjournalist van La Libre Belgique, is overleden aan een hartinfarct. Heyrendt, die ook door Nederlandstalige gerechtsjournalisten goed was gekend en sterk werd gewaardeerd, is net geen 65 geworden en stond bijna letterlijk aan de vooravond van zijn pensioen. ●●● Het **Directiecollege van de VRT** heeft besloten dat voorzichtig(er) omgesprongen moet worden met het opvoeren van mensen met een gerechtelijk verleden. Dit gebeurde n.a.v. een geplande uitzending met Jean-Pierre Van Rossem. De directie meent 'dat er goed op toegezien moet worden dat de uitspraken van zulke mensen geen schade berokkenen aan de VRT zelf of aan anderen'. ●●● Het **Luikse hof van beroep** heeft de AVBB verzocht een 'syndic' aan te duiden voor het proces-Dutroux, dat met rasse schreden naderbij komt. Als het van ons afhangt is de (gerechts)journalist in kwestie goed tweetalig en beheerst hij/zij, gelet op de onvermijdelijke persaandacht uit het buitenland, best ook de beginselen van het Engels. Wie zich geroepen voelt, mag zich melden op het gekende AVBB-nummer: 02/229.14.70. ●●● De gratis krant **Metro** verschijnt niet in juli en augustus. 'Het pendelverkeer zal grotendeels stilvallen, en zo krijgen de medewerkers de kans om hun achterstallige vakantie en verlofdagen op te nemen en de batterijen op te laden'.

INSTITUUT VOOR JOURNALISTEN VAN BELGIE

(V.Z.W.O.)

Steenkoolkaai 9 B - 1000 Brussel

Jongeren, die zich wensen voor te bereiden op een loopbaan in de journalistiek en daartoe de uiteenlopende uitzichten van het beroep willen kennen, kunnen terecht aan het 'Instituut voor Journalistiek'. Gespreid over twee lesjaren, worden de cursussen verstrekt door ervaren beroepsjournalisten en deskundigen, die een nauwe aansluiting bij de realiteit van het Perswezen beogen. De cursussen (128 uren, 64 avonden) hebben plaats op dinsdagen, op donderdagen en op een aantal maandagen van 17.45 uur tot 19.45 uur in de lokalen van het VIZO-vormingscentrum BRUCEMO, Philippe de Champaignestraat 23 te 1000 Brussel. Zij beginnen op dinsdag 2 oktober e.k. en lopen tot einde mei 2002. Tot het toegangsexamen worden enkel kandidaten toegelaten, die ten minste een getuigschrift van volledige secundaire studies bezitten. Dit examen behelst vragen, die slaan op actuele onderwerpen van politieke, culturele, economische en sociale aard. De bedoeling is de belangstelling voor de actualiteitszin, de zin voor duidelijkheid en de taalvastheid van de kandidaten te meten. Het toegangsexamen heeft plaats in de lokalen van BRUCEMO op donderdag 20 september e.k. om 18 uur. Voor meer informatie kunnen belangstellenden terecht op het secretariaat van het Instituut (Journalistenhuis, Steenkoolkaai 9 B te 1000 Brussel), bij Martine Joos op dinsdagen en donderdagen van 10 tot 16 uur en op maandagen en vrijdagen van 14 tot 16 uur.

Verzoek om inschrijving op het toegangsexamen van donderdag 20 september 2001.

Terug te sturen voor 10 september 2001 naar mevr. Martine JOOS,
Instituut voor Journalistiek, Steenkoolkaai 9 B - 1000 Brussel.

NAAM : .....

Voornaam : .....

Adres : .....

Postnr. : .....Gemeente : .....

Telefoonnummer : thuis : .....

werk : .....

Geboorteplaats : .....Datum: .....

Onderwijsinrichting die het getuigschrift van volledige secundaire studies
afleverde:

.....

Datum van afgifte van het getuigschrift : .....

KOPIE VAN DIPLOMA BIJVOEGEN A.U.B.

Handtekening en datum:

Het toegangsexamen zal plaatsvinden op DONDERDAG 20 SEPTEMBER 2001, om 18.00 uur, in de lokalen van BRUCEMO, 23 Philippe de Champaignestraat, 1000 Brussel, en omvat vragen inzake actuele onderwerpen van politieke, culturele, economische en sociale aard. Het inschrijvingsgeld voor de examens, ten bedrage van 600 bef, wordt ter plaatse betaald. De inschrijvingen worden enkel als geldig aanvaard als er een kopie van het diploma is bijgevoegd.

REGIONALE UITGEVERSGROEP NV.

toekomstgericht
blijven

GAZET VAN ANTWERPEN

n.v. De Vlijt

03-210 02 10

HET BELANG VAN LIMBURG

Concentra Uitgeversmaatschappij n.v.

011-878 111